

Yttrande

Datum 2023-02-28

Dnr 03494-2022

Bilaga A:

Detaljerade synpunkter på artikel 1 i kommissionens förslag till ändringsdirektiv¹ för revidering av vattendirektivet 2000/60/EG

Bilagens numrering och rubriksättning följer i huvudsak indelningen i kommissionens förslag. Tillägg har gjorts i vissa fall, bland annat om ändringsförslag saknas.

Förslag om ändring i artikel 1 punkt c saknas

I nuvarande artikel 1 punkt c nämns prioriterade och prioriterade farliga ämnen. Havs- och vattenmyndigheten anser att artikeln behöver justeras så att även särskilda förorenande ämnen (*river basin specific pollutants*) inkluderas.

(2) Article 2 is amended as follows:

Havs- och vattenmyndigheten är generellt positiv till de föreslagna ändringarna i artikeln men anser att nedanstående definitioner behöver förtydligas.

Förslag om ändring av punkt 29 saknas - definition av farliga ämnen

Definitionen bör förtydligas i förhållande till definitioner i CLP-förordningen² och Reach-förordningen³.

(c) the following points (30a) and (30b) are inserted: (30a) 'Priority hazardous substances'.

Havs- och myndigheten anser att uttrycket "in scientific reports" i punkt 30a är ospecifikt. Myndigheten föreslår att begreppet tas bort.

I samma punkt (30a) nämns begreppen "toxic", "persistent", "bioaccumulate" och "giving rise to an equivalent level of concern". Havs- och myndigheten anser att dessa begrepp behöver förtydligas och breddas genom hänvisning till definitioner i annan relevant EU-reglering så som CLP-förordningen och Reach-förordningen.

---

¹ Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2000/60/EC establishing a framework for Community action in the field of water policy, Directive 2006/118/EC on the protection of groundwater against pollution and deterioration and Directive 2008/105/EC on environmental quality standards in the field of water policy, (2022/0344 (COD))

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) och inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet

(3) in Article 3, the following paragraph 4a is inserted:

Havs- och vattenmyndigheten är positivt inställd till förslaget men anser att det behövs ett tillägg i artikeln, se förslag nedan. Tillägget föreslås för att undvika ytterligare administrativa bördor för gränsöverskridande vattendrag som redan regleras av internationella avtal med föreskrifter om åtgärder vid extrema översvämningar m.m.

*4a. In the case of exceptional circumstances of natural origin or force majeure, in particular extreme floods and prolonged droughts, or significant pollution incidents, which could affect ~~downstream~~ water bodies situated in other Member States. Member States shall ensure that the ~~responsible competent~~ authorities for the ~~downstream affected~~ water bodies in such Member States, as well as the Commission, are immediately informed and that the necessary cooperation is set up to investigate the causes and address the consequences of the exceptional circumstances or incidents **whilst both considering relevant existing international agreements on water protection and flood risk management.***

Om ändringsförslaget går igenom behöver ansvarsfördelning förtydligas i vattenförvaltningsförordningen. Det gäller huvudansvar för rapportering av "exceptional circumstances or incidents" och ansvar för att utreda orsaker och konsekvenser.

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att kommissionens förslag är förenat med kostnader som behöver finansieras.

(4) Article 4(1) is amended as follows:

(a) in point (a), point (iv) is replaced by the following:

Enligt kommissionens förslag ska medlemsstaterna genomföra nödvändiga åtgärder för att gradvis minska förorening från prioriterade ämnen och förorenande ämnen som är specifika för avrinningsområden (särskilda förorenande ämnen). Det behöver förtydligas om detta innebär att medlemsstaterna ska ta fram mål och åtgärder som går utöver kraven om icke-försämring (art. 4(1) punkt a, punkt i, 2000/60/EG) och att nå god kemisk ytvattenstatus (art. 4(1) punkt a, punkt ii och iii, 2000/60/EG). Havs- och vattenmyndigheten bedömer att sådana krav svårtligen kan motiveras med dagens kemikalieriskbedömning. Miljöbalken och vattenförvaltningsförordningen kommer att behöva ses över och anpassas till sådant krav.

Myndigheten vill också göra regeringen uppmärksam på vattendirektivets mål som även innebär att prioriterade farliga ämnen ska upphöra eller stegvis elimineras (utöver målet att nå god kemisk ytvattenstatus). Det är oklart om det med stöd av nu gällande svensk lagstiftning faktiskt finns möjlighet att sätta krav som går utöver målsättningen att nå god kemisk ytvattenstatus för att utsläpp av prioriterade farliga ämnen ska upphöra eller stegvis elimineras. Miljöbalken och vattenförvaltningsförordningen bör förtydligas i detta avseende.

(6) Article 8 is amended as follows:

Havs- och vattenmyndigheten anser att "status" ska strykas i punkt 3 och 4 i artikeln enligt följande:

'3. The Commission is empowered to adopt implementing acts to set out technical specifications and standardised methods for analysis and monitoring of water status in accordance with Annex

V and for establishing formats for reporting monitoring ~~and status~~ data in accordance with paragraph 4. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 21(2).'

'4. Member States shall ensure that the available individual monitoring data collected in accordance with point 1.3.4 of Annex V ~~and the resulting status in accordance with Annex V~~ are made available to the public and to the European Environment Agency (EEA) at least once a year electronically in a machine-readable format in accordance with Directive.....'

Havs- och vattenmyndigheten ser stora utmaningar med att tillgängliggöra och rapportera fastställda statusbedömningar årligen till Europeiska miljöbyrån (EEA). Statusbedömning bygger normalt på aggregerade data från de senaste sex åren. I nuläget saknar Sverige ett system för datahantering och dataflöden som möjliggör automatiserade statusbedömningar. Det framgår inte av kommissionens förslag hur status ska kunna bedömas årligen utan att det medför en allt för stor arbetsbörda på ansvariga myndigheter, framför allt vattenmyndigheterna och länsstyrelserna.

Havs- och vattenmyndigheten ser dock positivt på att kvalitetssäkrade övervakningsdata (dvs. mätdata från miljöövervakningen) görs mer tillgänglig för EU-institutioner, medlemsstater och allmänheten i stort. Det bidrar till en ökad transparens och återanvändning av data, kunskaps spridning, innovation, ett effektivare åtgärdsarbete och förbättrade riskbedömningar av kemikalier.

Krav på årlig rapportering av övervakningsdata till EEA kan driva på utvecklingen av system för automatiserad dataöverföring av kvalitetssäkrade övervakningsdata från nationella datavärdar. Den förbättrade tillgängligheten av data inom miljöområdet ligger också i linje med exempelvis INSPIRE-direktivet (2007/2/EG) och EU:s kemikaliestrategi⁴. Revideringsförslaget stämmer väl överens med Havs- och vattenmyndighetens strategiska mål om en effektiv ekosystembaserad förvaltning som även tillvaratar digitaliseringens möjligheter. Det ställer dock höga krav på såväl medlemsstaterna som på EEA avseende vägledning och uppbyggnad av system för dataflöden och förvaltning av mätdata. Liknande krav ställs även på system för rapportering av olika typer av belastning och påverkan från mänsklig verksamhet (enligt artikel 5 prioämnesdirektivet (2008/105/EG) om register för utsläpp och spill).

Initialt medför kommissionens förslag en betydande kostnad för EU och medlemsstaterna beroende på hur långt man kommit i digitaliseringsarbetet, men långsiktigt minskas kostnader för administration. En förutsättning för att årligen kunna tillgänglighetsgöra övervakningsdata är att underliggande mätdata rapporteras till nationella datavärdar, samt att ansvariga myndigheter (Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och Sveriges Geologiska Undersökning) får utökade resurser för datahantering då det i Sverige idag saknas system för automatiserad dataöverföring och kvalitetssäkring. Det kommer inledningsvis behövas utökade resurser för utveckling och drift av nationell dataförvaltning samt utveckling och drift av automatiserad datarapportering. Till det tillkommer även administrativa kostnader.

⁴ [Chemicals strategy. The EU's chemicals strategy for sustainability towards a toxic-free environment](#)

(7) Article 10 is amended as follows:

(a) paragraph 2 is replaced by the following:

Havs- och vattenmyndigheten anser att artikelns utformning behöver ses över eftersom de direktiv som det hänvisas till i artikeln endast blir kopplade till punkt c som hanterar diffus påverkan. Direktiv i artikelförslaget gäller även punktutsläpp.

(8) in Article 11(3), point (k) is replaced by the following:

Se myndighetens kommentarer under rubriken *(4) Article 4(1) is amended as follows:; (a) in point (a), point (iv) is replaced by the following:.*

(11) in Article 15, paragraph 3 is deleted;

Havs- och vattenmyndigheten är positiv till förslaget att ta bort interimrapporteringen av åtgärdsprogrammen, som görs mellan ordinarie rapportering av åtgärdsprogram och förvaltningsplaner, förutsatt att inte årlig statusrapportering ska ersätta denna rapportering.

(14) Article 20 is replaced by the following:

Havs- och vattenmyndigheten ser inte skäl att ställa sig bakom förslaget om justering av bilaga I och III i vattendirektivet genom delegerade akter. Det är oklart varför bilaga I och III i vattendirektivet omfattas av ändringsförslaget, motivering saknas. Den enda förklaring myndigheten hittar i remissen är "**Article 20 on technical adaptations is amended to: 1) replace with the delegated acts procedure the current regulatory procedure with scrutiny for modifying Annexes I and III;.....**".

Myndigheten anser att dessa bilagor ska strykas från förslaget till artikel 20 punkt 1 enligt nedan.

'1. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 20a to amend ~~Annexes I and III and~~ section 1.3.6 of Annex V in order to adapt the information requirements related to competent authorities, the content of the economic analysis and the selected monitoring standards, respectively, to scientific and technical progress.....'

(15) the following Article 20a is inserted:

Havs- och vattenmyndigheten noterar att det i artikel 20a saknas hänvisning till artikel 20 punkt 2 på motsvarande sätt som för artikel 20 punkt 1 och undrar om detta är ett förbiseende.

(17) in Article 22, paragraph 4 is replaced by the following:

Havs- och vattenmyndigheten anser att ordet "*thresholds*" ska ersättas av "*environmental quality standards*" enligt nedan.

*'4. The environmental objectives in Article 4, the environmental quality standards set out in Part A of Annex I to Directive 2008/105/EC and the ~~thresholds~~ **environmental quality standards** for*

river basin specific pollutants established pursuant to Articles 8 and 8d of that Directive shall be regarded as environmental quality standards for the purposes of Directive 2010/75/EU.'

Enligt artikel 8, 8d och bilaga II till prioämnesdirektivet sätts miljö kvalitetsnormer (environmental quality standards) för särskilda förorenande ämnen (river basin specific pollutant).

Förslag om ändring i bilaga II i vattendirektivet saknas

Havs- och vattenmyndigheten anser att bilaga II behöver uppdateras för att anpassas till kommissionens förslag. Det gäller bland annat punkten 1.3 led iii som innehåller följande sats "särskilda syntetiska förorenande ämnen" och justering av punkt 1.4 på grund av

- hänvisningar till inaktuella direktiv, t.ex. 96/61/EG, 91/414/EEG, 98/8/EG och
- att hänvisning till direktiv saknas t.ex. direktiv om humanläkemedel (2001/83/EC) veterinärmedicinska läkemedel (EU) 2019/6.

Se också bilaga B till yttrandet under rubriken *(8) the following Article 8d is inserted:*, Artikel 8d punkt 1.

(18) Annex V is amended in accordance with Annex I to this Directive;

(8) in point 1.3, the following fourth and fifth paragraphs are added:

Havs- och vattenmyndigheten ser positivt på att direktivet öppnar upp för användning av nya metoder för övervakning förutsatt att de är standardiserade och ger likvärdig tillförlitlighet i bedömningen som konventionella metoder. Nya metoder, som till exempel fjärranalys och passiva provtagare, kan även vara värdefulla som komplement till konventionella metoder. Nya metoder för övervakning medför ökade krav och behov av resurser på nationell dataförvaltning, samt vägledning om utförande och tolkning av data.

(14) in point 1.4.3, the first paragraph, the first sentence is replaced by the following:

Hav- och vattenmyndigheten ställer sig frågande till hänvisningen till artikel 8 i förslaget till punkten 1.4.3. Det är oklart vad som menas med denna hänvisning. Myndigheten anser att hänvisningen till artikel 8 behöver förtydligas eller eventuellt tas bort.

Förslag om ändring i bilaga VI i vattendirektivet saknas

Havs- och vattenmyndigheten anser att bilaga VI behöver uppdateras för att anpassas till förslaget. Det gäller bland annat uppdatering av icke gällande direktiv, t.ex. 96/61/EG, 91/414/EEG och 98/8/EG.

(19) in Part A of Annex VII, point 7.7. is replaced by the following:

Särskilda förorenande ämnen saknas i förslaget och behöver läggas till. Havs- och vattenmyndigheten föreslår följande justering.

*"7.7. a summary of the measures taken to reduce the emissions of priority substances **and river basin specific pollutants** and to phase out the emissions of priority hazardous substances;"*

(20) Annex VIII is amended in accordance with Annex II to this Directive;

Havs- och vattenmyndigheten är positiv till de föreslagna ändringarna. De tydliggör att mikro/nanoplaster och förekomst av mikroorganismer, gener och genetiskt material som avspeglar förekomst av mikroorganismer som är resistent mot antimikrobiella medel kan anses som förorenande ämnen.